

Vad får forskaren säga?

Bo Rothstein

Anförande vid Fysiografiska Sällskapets symposium "Forskningens samhällsansvar" i
Lund den 13 maj 2014
Kommer att publiceras i Fysiografiska Sällskapets skriftserie 2015 i en volym med titeln
Forskningens samhällsansvar.

Ämnet som jag ålagts inför detta symposium om forskningens samhällsansvar är *Vad får forskaren säga?*¹ Det är en frågeställning som jag har haft anledning att fundera en hel del på. Min utgångspunkt i detta är en delvis ny inriktning inom den del av mitt ämne – statsvetenskap – som går under beteckningen politisk filosofi. En grupp forskare inom detta gebit har lanserat idén om *epistemic democracy*. Tankegången är, i korthet, att vi inte bara önskar att de offentliga besluten skall vara fattade i god demokratisk ordning. För att vi skall uppfatta dem som legitima är det också centralt att de i någon mening är *true and right*.

För att börja med *true*: Många offentliga beslut, t.ex. hur vi skall hantera miljö- och hälsofrågor eller hur vi skall lösa komplicerade infrastrukturproblem, måste bygga på ett omfattande kunskapsunderlag och vi vill att detta kunskapsunderlag skall vara med sanningen överensstämmande. Man kan ta ett trivialt exempel för att illustrera detta: skulle en stor majoritet i Sveriges riksdag imorgon besluta att två plus två skall vara lika med fem och att denna matematik skall läras ut i våra skolor så är det få av oss som skulle acceptera beslutet även om det var fattat i aldrig så god demokratisk ordning. Ett mindre trivialt exempel är den policy som den förre presidenten i Sydafrika, Thabo Mbeki, lanserade vad gäller HIV/AIDS och som gick på tvärs mot vad en så gott som helt enig forskarkår hävdade. Enligt en försiktig bedömning lär Mbekis politik i denna fråga ha kostat omkring 340.000 sydafrikaner livet.

¹Denna text har som underlag nedanstående två uppsatser som jag författat: "Quality of Government and the Epistemic Problem of Democracy." i Stefan. Dahlberg, Henrik Oscarsson och Lena. Wängnerud (red.), *Stepping Stones: Research on Political Representation, Voting Behavior and Quality of Government.*, Gothenburg: Department of Political Science, University of Gothenburg, 2013, samt "Human Well-Being and the Lost Relevance of Political Science." European University Institute, Firenze, Badia Fiesolana, 2014, utkommer 2015 också i Guy B. Peters, Jon Pierre och Gerry Stoker (red.), *The Relevance of Political Science*. New York: Palgrave/Macmillan.

Vad gäller frågan om *right* när det gäller offentliga beslut så kan man bara peka på det mycket stora genomslag som idén om mänskliga rättigheter har haft de senaste femtio åren. Idén här bygger på att aldrig så demokratiskt fattade beslut inte är legitima om de kan anses kränka någon av dessa mänskliga rättigheter. Vi har således nu domstolar som har rätt att överpröva demokratiskt valda majoritetens beslut vad gäller frågan om dessa är förenliga med sådana rättigheter, d.v.s. om besluten är *right*. Min position är inte att argumentera för ett renodlat Platonskt *rule by experts*, den representativa demokratin måste vara överordnad. Däremot är jag rätt förtjust i idén om *rule through experts*, d.v.s. att vi skall ha ett institutionaliserat system som innebär att de förtroendevalda måste lyssna till och ta till sig synpunkter av detta slag från dem som är kunniga inom dessa områden innan de fattar sina beslut.

Alltnog, detta leder fram till en första slutsats, nämligen att det i en demokrati i princip inte kan vara något dåligt med att forskare inom såväl de ”hårda” disciplinerna (teknik, medicin) som de mera ”mjuka” (humaniora och samhällsvetenskap) deltar i den offentliga debatten. Frågan om demokratins epistemiska grundvalar leder till slutsatsen att det som grundregel måste vara bra om de med kunskap är aktiva i det offentliga samtalet. Vi behöver fler forskare i den offentliga debatten, inte färre.

DEBATT I USA: VAR ÄR FORSKARNA?

Frågan är inom mitt ämne mycket omdiskuterad idag, inte minst i USA som starkt dominerar statsvetenskapen. En debatt har uppstått där om statsvetenskapens samhällseliga relevans där ett antal ledande forskare uttryckt kritik mot att ämnet blivit alltför esoteriskt och till stora delar försvunnit in i teknikaliteter och använder en vokabulär som gör analyserna mycket svårforcerade för dem som inte behärskar terminologin. Nyligen framförde en av de ledande *public intellectuals* i USA, Nicholas Kristof, i tidningen New York Times skarp kritik mot avsaknaden av forskare i den amerikanska debatten. Under rubriken *Professors We Need You!* skriver han.

Some of the smartest thinkers on problems at home and around the world are university professors, but most of them just don't matter in today's great debateAmerica has marginalized some of its sharpest minds. They have also marginalized themselvesPh.D. programs have fostered a culture that glorifies arcane unintelligibility while disdainig impact and audience My onetime love, political science, is a particular offender and seems to be trying, in terms of practical impact, to commit suicide (New York Times 15/2 2014)

Noteras kan att han särskilt kritiserar de i USA verksamma kollegerna inom just min disciplin. I stora drag håller jag med honom, det är påtagligt hur lite mina amerikanska kolleger deltar i den offentliga debatten jämfört med vad som är situationen i Sverige.² Undantag finns dock, man kan peka på namn som Francis Fukuyama, Robert Putnam och Theda Skocpol för att nämna några.

FORSKARES RÄTT ATT YTTRA SIG

Min nästa synpunkt på denna fråga är än mer enkel, nämligen att påpeka att forskare har samma rätt till yttrandefrihet som alla andra medborgare. Att positionen som forskare skulle begränsa ens rätt till att delta i den offentliga debatten finner jag smått absurd. Tankegången att vi bara skulle yttra oss om vi hade vetenskapligt helt säkra resultat bakom det vi säger är orimlig. I så fall skulle många av oss aldrig kunna säga någonting eftersom vi sysslar med frågor där det inte går att skapa helt säkra forskningsresultat. Detta gäller naturligtvis inte bara inom stora delar humaniora och filosofi, även samhällsvetare är t.ex. starkt begränsade på grund av svårigheterna att utföra kontrollerade experiment.

Själv forskar jag numera om effekterna av politisk korruption och jag skulle gärna vilja få använda ett trettiotal av Sveriges kommuner för att där göra experimentella studier genom att i hälften av dem införa en omfattande korruption för att sedan efter några år kunna jämföra dem med en kontrollgrupp av icke-korrupta kommuner. Men när jag tillfrågat Kommunförbundet om detta så har de, försiktigt uttryckt, varit tveksamma till idén.

Mera allvarligt kan man peka på den stora skandalen med läkemedlet Neurosedyn som inträffade på 1960-talet och som resulterade i att omkring 10000 barn i 46 länder föddes missbildade samt att ett okänt antal foster dog. Det lär ha varit så att ett antal forskare som arbetade där detta läkemedel hade tagits fram hade på känn att det kunde finnas risker med det och också hade vissa empiriska indikationer på detta. Men eftersom de inte var "helt säkra" så valde de att hålla inne med denna information. Självklart skulle vi önskat att de, trots att de inte hade vad de själva tyckte ett fullgott underlag, hade varnat.

Det finns många sätt att hantera detta problem som forskare genom att använda uttryck som "En möjlig tolkning av dessa fakta är att ... Vissa teorier pekar på att... en hypotes skulle kunna vara.... det kan finnas ett samband mellanfrån vissa filosofiska utgångspunkter gäller att... man skulle möjligen kunna dra en parallell till.... det finns vissa empiriska

²Inte minst gäller detta min egen institution. När tidningen Dagens Samhälle nyligen med hjälp av databasen Mediarkivet gjorde en analys av vilka forskare som syntes mest i den offentliga debatten i Sverige så var resultatet att av de femton professor som låg högst så var inte mindre än sex statsvetare från Göteborg.

indikatorer som tyder på att”...och så vidare. Osäkerheten måste hanteras men skall inte leda till att vi som forskare tystnar i debatten.

DE OBSKYRA IDÉERNAS HEMVIST

Min nuvarande husgud i denna sak är Jonathan R. Cole som skrivit en synnerligen läsvärd bok med titeln *The Great American University*. Cole, som bland annat har varit rektor för Columbia University, säger följande i denna bok:

Great universities are designed to be unsettling. They challenge orthodoxies and dogmas as well as social values and public policies....Unsettling by nature, university culture is also highly conservative. It demands evidence before accepting novel challenges to existing theories and methods

Det är alltså två saker som vi enligt Cole måste hålla i huvudet samtidigt. Akademiska lärosäten skall vara de fria, radikala, omvälvande för att inte säga de obskyra idéernas hemvist på jorden. Det är av oss forskare som det radikala, omvälvande och helt *nya* tänkandet skall lanseras. Samtidigt med denna radikalitet, och detta är centralt, skall vi också vara mycket konservativa, d.v.s. vi skall inte tro på något nytt, hur spännande, tjustigt och radikalt det än må förefalla oss vara, innan vi har fått goda belegg för att teorierna, metoderna och resultaten är hållbara. Detta kräver en inte obetydlig ”schizofrenisk” eller om man så vill dialektisk läggning. Alltför många av oss är bara himlastormande barrikadkämpar och ännu fler är bara konservativa kamrerstyper. När vi på min institution rekryterar doktorander och unga forskare brukar jag framhålla att vad vi letar efter är en personlighetstyp som kan beskrivas som den ”bohemiske kamreren”. Med detta menas personer som både kan förväntas tänka utanför de etablerade ramarna men som också kan disciplinera sig till det tunga och ibland rätt tråkiga arbete det innebär att faktiskt finna någotsånär hållbara belegg för de teser man vill driva.

VAD FÅR FORSKAREN INTE SÄGA?

Vad är det då som vi som forskare *inte* får säga i den offentliga debatten? Var går gränserna för vad som kan anses legitimt? Jag vill hävda att det finns tre saker. Den första är att man inte får hävda att man har belegg för saker som man inte har belegg för. Ett exempel kommer från Uppsalaforskaren i sociologi, professor Eva Lundgren. I en intervju i ett program i SvT i maj 2006 utspann sig följande meningsutbyte.

Reportern: *Men Eva Lundgren är också kontroversiell sedan hon i början av 90-talet vittnade om hur barn skulle ha offrats i ritualmord.*

Lundgren: *Det är inte bara att det sker i ungdomsmiljöer, det vill jag gärna understryka, dessa grymma ritualer, där fostret skärs ut, styckas, offras.*

Reportern: *Hur många offer skulle du säga att du har pratat med?*

Lundgren: *Om du menar för det här rituella slaget, det är väl, jag vet inte, hur många hundra det kan vara.*

Reportern: *När du säger att man gör kvinnor gravida för att använda fostret, på vilket sätt använder man fostret?*

Lundgren: *Som ett offer. Och det kan fylla flera funktioner. För att få liv, virilitet, kraft så måste man offra liv. Det är en gammal offertanke men så kan det till exempel vara.*

Reportern: *Men man dödar barnet?*

Lundgren: *Eller ett foster.*

Några barnlik eller döda foster av det slag som Lundgren påstod det skulle finnas hundratals av i Norge i och i Sverige har aldrig påträffats. Folkbokföringen i de nordiska länderna är dessutom av sådant slag att det är helt omöjligt att ett så stort antal barn skulle kunna försvinna utan att detta registrerades. Hade Lundgren lagt fram detta som en möjlig hypotes, en metafor eller som en uppfattning som många har men som man ännu inte lyckats finna belägg för hade detta som jag ser det varit i sin ordning. Man får med andra ord vara hur spekulativ, ifrågasättande och djärv som helst, men man får som forskare under inga omständigheter påstå att man har belägg för saker som man inte har belägg för. I Uppsala går detta dessvärre dock an, Lundgren blev som bekant friad av den granskning som Uppsala universitet gjorde av hennes forskning. Till saken hör att Lundgren av universitetsledningen i Uppsala fått möjlighet att isolera sin forskargrupp så att dess empiriska rapporter inte behövde utsättas för sedvanlig seminariebehandling. Hennes mest kända empiriska rapport med titeln ”Slagen dam” hade således innan den offentliggjordes inte lagts fram på hennes egen ämnesinstitution, inte heller på institutionens seminarium för genusfrågor och inte heller på Uppsala universitets Centrum för genusforskning.

Det andra som vi som forskare inte får göra är att överdriva omfattningen av våra forskningsresultat. Mitt exempel kommer från en forskargrupp vid Göteborgs universitet som leddes av Christopher Gillberg och som under 1980-talet lanserade en särskild diagnos för barn med koncentrationssvårigheter, den sk. DAMP diagnosen. Tillståndet kunde enligt Gillbergs forskargrupp behandlas med ett läkemedel innehållande låga doser amfetaminliknande substanser. Detta har mött kritik men det är inte den frågan som här intresserar mig utan frågan om hur omfattande forskargruppen ansåg detta problem vara. I inledningsskedet hävdade Gillberg och hans forskargrupp att det rörde sig om cirka sju procent av alla barn i Sverige. I ett senare skede gjorde Socialstyrelsen bedömningen att det

handlade om mellan en och två procent. I ett program i SvT om diagnosen DAMP som sändes den 7 juni 2005 fick en av Gillbergs närmaste medarbetare, Björn Kadesjö, av reportern frågan om vilken av dessa siffror som stämde. Kadesjö medgav då att det var den lägre siffran som var den korrekta.

På reporterns fråga varför man från forskargruppen hävdade att det handlade om sju procent svarade Kadesjö följande: *"I ett utvecklingskede av ett område behöver du för att väcka uppmärksamhet ange en siffra som tydligt talar om att detta är ett problemområde"*. Låt mig i all stillsamhet påpeka att fem procent av alla barn i Sverige under 15 år handlar om drygt 85.000 individer som alltså enligt denna forskargrupp skulle behöva medicineras med låga doser amfetamin – inte för att de behövde det utan för att man ville få uppmärksamhet för den diagnos man lanserat. Det hela blir inte bättre av att flera i forskargruppen hade kopplingar till den läkemedelsindustri som producerade medicinen ifråga. Att av opportunistiska skäl på detta sätt medvetet kraftigt överdriva omfattningen av sina forskningsresultat anser jag inte vara acceptabelt.

Det tredje som jag anser att vi som forskare bör avhålla oss ifrån när vi deltar i den offentliga debatten är att dölja eller förminska osäkerheten i våra analyser och resultat. Mitt exempel om detta ligger nu rätt långt tillbaka i tiden, nämligen till den ekonomiska politik som föregick sammanbrottet för den svenska penningpolitiken som skedde 1991 och som var inledningen till den svåra ekonomiska kris som därefter drabbade landet. Den penningpolitik som den dåvarande regeringen drev, och som slutade med att Riksbanken lade räntan på femhundra! procent, hade ett närmast totalt stöd av den akademiska forskarkåren inom nationalekonomi.

Denna politik, som gick under beteckningen "normpolitiken" visade sig vara ett fatalt misstag. I den efterföljande diskussionen hävdade en av de ledande nationalekonomerna bakom politiken ifråga, Hans Tson Söderström, att man egentligen varit övertygad om riktigheten i sina rekommendationer enbart till 51 procent men i den offentliga debatten haft som princip att argumentera som om man var övertygad till 100 procent. I en recension av Tson Söderströms egen bok om denna politik skriven av en annan nationalekonom, Tore Ellingsen, hävdar den senare att det nog skulle varit fördelaktigt för nationalekonomins anseende om man avstått från att dölja de 49 procenten osäkerhet i analysen.³ Jag håller med Ellingsen, det vill säga vi bör som forskare i den offentliga debatten inte påstå att vi är mera säkra på våra resultat och rekommendationer än vad vi faktiskt är.

³Recensionen är publicerad i tidskriften Ekonomisk Debatt 1996, årg. 24, nr 8.

Sammantaget är det således tre saker vi bör avhålla oss ifrån när vi deltar i den offentliga debatten:

- Vi bör inte påstå att vi har belägg för saker som vi inte har belägg för.
- Vi bör inte medvetet överdriva omfattningen eller betydelsen av våra resultat.
- Vi bör inte vilseleda allmänheten och de ansvariga politikerna genom att dölja den osäkerhet som vi känner till kan behäfta våra analyser och resultat.

I övrigt är det fritt fram i så måtto att det inte kan vara något dåligt att människor med kunskap deltar i det offentliga samtalet och att detta samtal, som Jonathan Cole uttrycker saken, inte endast behöver våra forskningsresultat utan också vår förmåga att vara ifrågasättande, att som det heter kunna "tänka utanför boxen". Vi ska som forskare i den offentliga debatten både vara samhällets radikala barrikadstormare och dess konservativa och eftertänksamma revisorer, helst också i en och samma person.

NÄR OCH OM VAD SKALL FORSKAREN TALA

Som statsvetare är det inte ovanligt att man blir kontaktad av journalister för att kommentera dagspolitiska frågor. Frågorna kan vara av typen "var det rätt av politikern X att utlysa nyval", "kommer statsrådet Y att tvingas avgå", varför ökar/minskar Q partiets väljarstöd eller "borde Sverige/utrikesministern ha uttalat sig hårdare mot landet Z". Jag har en del kolleger som är mycket flitigt anlitade av massmedia och som gör mycket uttalanden av detta slag. Framgången i deras förutsägelser och bedömningar varierar men i allmänhet klarar de väl kriterierna ovan, dvs de påstår nästan aldrig att de har vetenskapliga belägg för saker som de saknar belägg för, de överdriver sällan forskningsresultat och de förser i allmänhet sina uttalanden med rimliga reservationer. Själv har jag dock sedan länge beslutat för att vara ytterst sparsam med att svara på journalisters frågor av detta slag. Det beror dels på att jag sällan har något forskningsunderlag för att kunna svara på dessa slags frågor men det beror också på att jag anser att vi som forskare ibland blir missbrukade i denna massmediala uttalandeindustri. Jag kom till insikt om detta vid den beramade så kallade Tobleroneaffären 1995 som fick till följd att statsrådet Mona Sahlin tvingades avgå. Under denna så kallade "affär" blev jag kontaktad av närmare ett dussintal journalister som ville höra min uppfattning i frågan. Till samtliga sade jag att jag ansåg att det inträffade var en struntsak, att Sahlin visserligen varit en smula slarvig men att hon inte använt skattemedel på ett otillbörligt sätt eftersom hon varit noga med att ur egen ficka betala vad hon köpt på regeringens kontokort. Jag lät förstå att jag höll det för helt osannolikt att hon skulle bli fälld i en rättsprocess för detta och att jag ansåg tämligen osannolikt att det inträffade ens skulle leda till

ett åtal. I detta fick jag sedermera rätt men det intressanta för mig var att ingen av journalisterna eller deras tidningsredaktioner var intresserade att trycka vad jag hade att säga i denna fråga. Eftersom vad jag sade inte stämde med den bild de ville föra ut till allmänheten var mina åsikter inte intressanta. Vad jag förstår arbetar redaktionerna så att journalisterna inte får tycka till själv i frågor som dessa utan de letar efter någon auktoritet som är villig att säga det som stämmer överens med den linje redaktionen vill driva. Man fortsätter helt enkelt ringa runt till auktoritativa personer tills man får napp. I detta som jag uppfattar det illegitima bruk av forskare och experter har jag bestämt mig för att inte delta.

VILKA ÄR DET SOM YTTRAR SIG?

Hur ser det då ut i den offentliga debatten när det gäller svenska forskares deltagande. Vilka är det som yttrar sig. Jag tillhör som många av er känner till en institution som gillar att mäta. Som min kollega Sören Holmberg brukar framhålla: Kan man tävla i konståkning i de olympiska spelen kan man mäta allting. Numera finns det databaser som kan användas för att söka på vilka namn som förekommer i media. För ett tag sedan gjorde tidningen *Dagens samhälle* en listning över vilka forskare som syns mest i massmedia. När det gäller professorer så såg femton i topp listan ut som nedan:⁴

⁴ Källa: Dagens Samhälle 2014-02-14, siffran avser antal träffar i Mediaarkivet för år 2013

Tabell 1. Svenska professors synlighet i massmedia 2013.

1. Ulf Bjereld, statsvetare Göteborg	1733
2. Jonas Hinnfors, statsvetare Göteborg	1279
3. Mårten Schultz, juridik Stockholm	987
4. Lars Calmfors, ekonomi Stockholm	942
5. Sören Holmberg, statsvetare Goteborg	577
6. Johan Rockström, miljövetenskap Stockholm	564
7. Ebba Witt-Brattström, litteraturvet. Stockholm	515
8. Marie Demker, statsvetare Göteborg	485
9. Henrik Oscarsson, statsvetare Göteborg	465
10. Bo Rothstein, statsvetare Göteborg	455
11. Assar Lindbeck, ekonom Stockholm	453
12. Hans Rosling, folkhälsovetenskap Karolinska	450
13. Tapio Salonen, socialt arbete Lund	411
14. Tommy Möller, statsvetenskap Stockholm	345
15. Hans Lind, ekonomi KTH	344

Man kan naturligtvis diskutera validiteten i denna mätning som alla andra men om vi för tillfället bortser från denna problematik så kan man konstatera ett par saker. Det första är dominansen av statsvetare och då särskilt från statsvetenskapliga institutionen i Göteborg som har sex namn av de tio högsta noteringarna i denna mätning. Numera erkänner genusvetenskapen ogärna begrepp som "man" och "kvinna" eftersom detta dels anses reproducera en biologisk istället för en socialkonstruktivistisk bestämning av människors könsidentiteter och dels naturligtvis också den inom denna genre illa sedda heteronormativiteten. Jag håller det inte för helt osannligt att någon av de som finns på listan ibland sysslar med att omkonstruera sin könsidentitet så man kan inte vara helt säker om hur könsfördelningen ser ut genom att bara läsa av namnen på en lista som denna. Men om vi ändå skulle nedlåta oss till lite, som det heter, "biologisk kroppsräkning" så kan man konstatera att det finns en kraftig övervikt för manliga sådana. Det tredje som kan konstateras är att universiteteten i Stockholm och Göteborg dominerar starkt, Lund har bara ett namn, Uppsala inget. Inte heller återfinns någon från de nya universiteten eller de små eller mellanstora högskolorna på denna lista.

En annan fråga är om det finns ett samband mellan forskningens kvalitet och förekomsten i media. Att säga något om forskningskvalitet är alltid känsligt och ännu känsligare blir det om man ger sig på att söka kvantitativa mått på denna. Vid mitt eget universitet har det emellertid slagits fast två saker. I sin officiella ”Vision 2020” som skall ge oss inspiration inför detta årtal i framtiden stadgas att ” forskning vid Göteborgs universitet skall genomgående hålla hög internationell klass”. Vad detta är slogs fast i den stora utvärdering som sagda universitet gjorde av all sin forskning för nu drygt två år sedan, nämligen att forskning av hög kvalitet är sådan som uppmärksammas internationellt. Detta kan numera mätas genom sk. citeringsanalyser där man kan få data på hur ofta en forskares alster uppmärksammas av andra forskare världen över när de publicerar sig i vetenskapliga tidskrifter. En kollega till mig i Göteborg, Anders Sundell, har nyligen gjort en sådan analys av samtliga aktiva professorer i svensk statsvetenskap och till detta lagt också ett mått på synlighet i massmedia. Om man gör en enkel tredelning av dessa mått (mycket, lagom, lite citerade/nämnda i massmedia) så kommer följande bild fram:

Tabell 2. Citeringar och mediafrekvens av svenska statsvetarprofessorer

	Högt citerade	Medelhögt citerade	Lågt citerade
Hög mediafrekvens	3	3	20
Medelhög mediafrekvens	2	1	6
Låg mediafrekvens	16	6	27

Källa: Anders Sundell. ”Sveriges mest inflytelserika statsvetare i media, forskning och politik”. Politologerna 2014-02-23 - <http://politologerna.wordpress.com/2014/02/23/sveriges-mest-inflytelserika-statsvetare-i-media-akademin-och-policy/>. Högt citerade = över 100, medelhögt citerade 50-100 och lågt citerade under 50. Hög mediafrekvens = över 100, medelhög 50-100, låg under 50. Alla data från Sundell.

Det finns alltså en grupp om sexton statsvetarprofessorer som är relativt högt citerade i internationella vetenskapliga tidskrifter men som är i det närmaste helt osynliga i den offentliga debatten. Intressant nog finns det en i det närmaste lika stor grupp om tjugo som är relativt mycket framträdande i den offentliga debatten men vars forskning har ett tämligen litet genomslag i det internationella forskarsamhället. Dessvärre är enligt denna analys den

största gruppen av landets statsvetarprofessorer den som har låga värden på båda dessa dimensioner. Samt finns det en liten grupp – tre personer – som både är framträdande i svenska massmedia och som ligger tämligen högt i det internationella forskarsamhället. På listan över de femton mest synliga i den svenska offentliga debatten (tabell 1) är åtminstone en sju-åtta också framträdande i det internationella forskarsamhället om man ser till hur väl deras forskning har citerats. Av detta kan man dra några slutsatser. En är att dessa verksamheter, dvs att vara framträdande i den svenska offentliga debatten och ha en stark ställning i det internationella forskarsamhället inte bör ses som kommunicerande kärn. Många forskare är varken eller och det finns ett antal som lyckas med att vara både och.